

BYAVANDRING I SANDTRÄSK

Text och bilder: Eric Stenberg, Harads

Edefors Hembygdsförening har, som en av sina verksamheter, att besöka olika byar i området. Edefors, Svartlå, Bodträskfors, Rödingträsk och Lakaträsk har besökts, och samtidigt har någon person, väl insatt i byns historia, berättat och guidat oss på stället. Verksamheten har uppskattats, och det är föreningens uppfattning att byavandringarna skall fortsätta.

Krigsmans kunnighet och berättarförmåga fängslade oss alla. Här får han applåder av hembygdsföreningens ordförande Karl Göte Granström.

Den 26 augusti 2006 startade den sjätte byavandringen, och det blev till Sandträsk. C:a 35 personer samlades utanför gamla sanatoriet, där Mats Krigsman från Koskullskulle berättade om bl. a. överste C. O. Bergmans tid i Sandträsk. Krigsman framhöll, att Bergman måste betecknas som en av Norrlands främsta samhällsbyggare, där till och med Sandträsk omfattades av hans intresse. C. O. Bergman köpte 1887 Sandträsk kronohemman. Han satsade kraft och pengar på området, som blev

Norrbottnens förnämsta mönsterjordbruk med 80 kor och 14 hästar. Bergman verkade i Sandträsk intill sin död 21 juni 1901.

Landstinget förvärvade området 1908 och påbörjade inrättandet av ett sanatorium. Det f.d. sanatoriet står nu helt öde och är en dyster syn. Den stora magnifika entrén var spärrad av kedjor över ingångsdörrarna. Gräs och buskar tränger sig på, fönsterrutor är trasiga, hela byggnaden behöver liv, rörelse och tillsyn.

Efter en kaffepaus i det vackra augustivädret började rundvandringen med Ingvar Gabrielsson som guide. Han berättade och visade på olika platser, som bar minnen av C. O. Bergman. Gabrielssons lokalkännedom och minne för historia blev en värdig avslutning på byavandringen.

*Bilden t.h. Ingvar Gabrielsson
I bakgrunden Inez Vedbring*